

Otázka: Tisk, rozhlasové a televizní vysílání

Předmět: Společenské vědy, Správa kultury

Přidal(a): Lucinka0305

Periodický a neperiodický tisk

- Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny v LZPS.
- „Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu“.
- Lze uplatňovat prostřednictvím tisku. Tuto svobodu lze omezit jen zákonem, a to pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnosti a mravnosti (občan. z., živnostenský z., obchodní z., správní řád)
- Hlavním pramenem je zákon č. 46/2000 Sb. ze dne 22. února 2000, o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů, tzv. tiskový zákon.

a) PERIODICKÝ TISK

- Noviny, časopisy, jiné tiskoviny vydávané pod stejným názvem, se stejným obsahovým zaměřením, v jednotné grafické úpravě, nejméně 2x v jednom kalendářním roce.
- **Vydavatel** – FO nebo PO, která vydává periodický tisk.
- **Vydávání periodického tisku** – činnost vydavatele, při které na svůj účet a na svou odpovědnost zajišťuje jeho obsah, vydávání a veřejné šíření.
- **Veřejným šířením periodického tisku** – je jeho zpřístupnění předem neurčenému okruhu osob nebo i osob určených, pokud překračují okruh členů rodiny vydavatele, který je FO a s ním spjatého okruhu osobních přátel.

Evidence periodického tisku

Evidenci periodického tisku vede MK, PO nebo FO, která hodlá vydávat periodický tisk, je povinna doručit ministerstvu nejpozději 30 dnů před zahájením vydávání periodického tisku písemné oznámení, které musí obsahovat:

- a) název periodického tisku
- b) obsahové zaměření
- c) četnost vydávání (periodicita)
- d) údaje o jeho regionálních mutacích
- e) název, adresu sídla a identifikační číslo vydavatele, je-li vydavatel PO, anebo jméno, příjmení, bydliště a rodné číslo vydavatele.

Ministerstvo zapíše periodický tisk do evidence periodického tisku a do 15 dnů ode dne doručení oznámení stanovených údajů sdělí osobě, která toto oznámení učinila, přidělené evidenční číslo periodického tisku.

Jestliže vydávání zapsaného periodického tisku nezačalo do 1 roku od zápisu nebo bylo přerušeno na dobu delší než 1 rok, platí, že vydávání periodického tisku bylo ukončeno dnem uplynutí uvedené lhůty. Ministerstvo zapíše tuto skutečnost do evidence periodického tisku a vyrozumí o tom vydavatele do 15 dnů ode dne doručení oznámení nebo ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozví jinak.

Hodlá-li vydavatel periodického tisku, jehož vydávání bylo ukončeno, obnovit jeho vydávání, je povinen to ministerstvu nejpozději 30 dnů před zahájením obnoveného vydávání periodického tisku písemně oznámit.

Vydavatel je povinen ministerstvu písemně oznámit změnu evidovaných údajů, přerušení nebo ukončení vydávání evidovaného periodického tisku nejpozději do 5 dnů ode dne, kdy došlo ke změně evidovaných údajů anebo k přerušení či ukončení vydávání periodického tisku.

Každý má právo nahlížet do evidence periodického tisku a pořizovat si z ní výpisy nebo opisy.

Povinné údaje

- Vydavatel je povinen zajistit, aby na každém vydání periodického tisku byly uvedeny tyto povinné údaje:

- název periodického tisku; četnost (periodicita) jeho vydávání; označení regionální mutace, je-li periodický tisk vydáván v regionálních mutacích; místo vydávání; číslo a den vydání; evidenční číslo periodického tisku přidělené ministerstvem; název, sídlo a identifikační číslo vydavatele, je-li vydavatel právnickou osobou, anebo jméno, příjmení a bydliště vydavatele, je-li vydavatel fyzickou osobou.
- Periodický tisk, který neobsahuje tyto údaje, nesmí být veřejně šířen!

Povinný výtisk

Vydavatel je povinen bezplatně na svůj náklad z každého vydání periodického tisku do 7 dnů ode dne jeho vydání zajistit dodání stanoveného počtu výtisků těmto příjemcům:

- a) 2 povinné výtisky Národní knihovně České republiky
- b) 1 povinný výtisk Moravské zemské knihovně v Brně
- c) 1 povinný výtisk knihovně Národního muzea v Praze
- d) 1 povinný výtisk ministerstvu kultury
- e) 1 povinný výtisk Parlamentní knihovně
- f) 1 povinný výtisk každé státní vědecké státní a Státní technické knihovně v Praze
- g) 1 povinný výtisk Městské knihovně hlavního města Praha
- h) 1 povinný výtisk periodického tisku, který je vydavatelem určen pro nevidomé nebo slabozraké. Knihovně a tiskárně pro nevidomé K. E. Macana v Praze.

Institut odpovědi a dodatečného sdělení

- **Odpověď** - pokud bylo v tisku uveřejněno sdělení obsahující tvrzení, které se dotýká cti nebo důstojnosti, má tato osoba právo domáhat se na vydavateli uveřejnění odpovědi. Odpověď musí být přiměřená adekvátního napadení a musí být jasné, kdo ji píše.
- **Dodatečné sdělení** - jestliže bylo v tisku uveřejněno sdělení/informace o přestupku nebo trestním řízení, má osoba, které se to týká právo na uveřejnění záměru řízení.
- **Institut ochrany zdroje informací** - FO nebo PO, která se podílela na získávání nebo zpracování informací v tisku, má právo odepřít soudu zdroj informací.

b) NEPERIODICKÝ TISK

- Řídí se zákonem č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích
- Neperiodický tisk – rozmnoženiny literárních, vědeckých a uměleckých děl, které jsou určeny k veřejnému šíření, jsou vydávány jednorázově (1x ročně).
- Pro účely tohoto zákona se veřejným šířením rozumí zpřístupnění neperiodické publikace individuálně neurčenému okruhu osob.

Tento zákon se nevztahuje na tyto neperiodické publikace:

- a) rozmnoženiny audiovizuálních děl
- b) rozmnoženiny, které slouží provozní potřebě při výrobě a odbytu výrobků nebo při poskytování služeb, nebo rozmnoženiny, jež jsou součástí výrobků
- c) bankovky, poštovní známky, mince, platební známky, kolkové známky, poštovní ceniny, losy a cenné papíry
- d) plastické a nástěnné mapy, globy a základní a tematická státní mapová díla v analogové a digitální formě
- e) trojrozměrné rozmnoženiny výtvarných děl
- f) rozmnoženiny programů počítačů
- g) propagační materiály politických stran a politických hnutí, občanských sdružení, organizací s mezinárodním prvkem, nadací, církví a náboženských společností
- h) rozmnoženiny vydané v cizině, pokud vydavatel nemá organizační složku na území ČR.

Povinné údaje

- Neperiodická publikace musí obsahovat tyto údaje:
- název díla; jména autorů, jejichž díla jsou v publikaci obsažena, jsou-li známa a autoři jejich uvedení výslovně nezakázali, popřípadě pseudonymy autorů; obchodní jméno a sídlo nebo jméno, příjmení a trvalý pobyt osoby, která neperiodickou publikaci vydala; rok prvního vydání, je-li znám; u děl přeložených původní název díla a označení vydání, z něhož byl pořízen překlad; označení nositele autorských práv; číslo Mezinárodního standardního číslování knih, pokud bylo uděleno; obchodní jméno a sídlo nebo jméno, příjmení a trvalý pobyt osoby, která neperiodickou publikaci vyrobila, a rok, ve kterém byla tato publikace vydána.

Povinný výtisk

Vydavatel je povinen bezplatně a na svůj náklad odevzdat z každého vydání neperiodické publikace do 30 dnů ode dne vydání stanovený počet publikací těmto příjemcům:

- a) dva povinné výtisky Národní knihovně České republiky
- b) jeden povinný výtisk Moravské zemské knihovně v Brně
- c) jeden povinný výtisk Vědecké knihovně v Olomouci
- d) jeden regionální povinný výtisk Městské knihovně v Praze a místně příslušné krajské knihovně podle sídla vydavatele.

Vydavatel neperiodické publikace pořízené slepeckým písmem je povinen odevzdat jeden povinný výtisk Knihovně a tiskárně pro nevidomé K. E. Macana v Praze.

Nabídková povinnost – Povinný výtisk se posílá pouze výše uvedeným knihovnám, do 30 dnů ode dne vydání. Není-li nabídka přijata v této lhůtě, kupní smlouva zaniká.

Provozování rozhlasového a televizního vysílání

Prameny:

- Zákon o České televizi; o Českém rozhlasu; o rozhlasových a televizních poplatcích; o provozování rozhlasového a televizního vysílání; o audiovizuální službě na vyžádání.

Rozhlasové a televizní vysílání

- činnost, která spočívá v šíření programů nebo obrazových a zvukových informací prostřednictvím vysílačů, kabelových rozvodů, satelitů a jiných prostředků určených k příjmu veřejnosti.
- Toto vysílání může vykonávat provozovatel.
- Provozovatele lze rozdělit do tří skupin v závislosti na typu jejich oprávnění k provozování daného vysílání:
  - provozovatelé ze zákona – oprávnění získali na základě zákona
  - provozovatelé s licenci – oprávnění získali udělením licence

- provozovatelé s registrací – oprávnění získali registraci.

Provozovatelé ze zákona

- Byly založeny jako instituce, které jsou oprávněny provozovat rozhlasové a televizní vysílání přímo ze zákona.
- Jedná se o PO, které jsou nezávislé na státu a neručí za jeho závazky stejně tak, jako stát neručí za jejich závazky. Zákon stanoví oběma provozovatelům povinnost poskytovat službu veřejnosti, kterou plní zejména tím, že tvoří a šíří programy na celém území ČR. Jejich posláním je poskytovat objektivní, vyvážené, ověřené a všestranné informace tak, aby se mohly svobodně vytvářet názory a rozvíjet kulturní identita všech obyvatel ČR. Jako instituce nezávislá na státu a státním rozpočtu jsou Česká televize a Český rozhlas financovány prostřednictvím rozhlasových a televizních poplatků vybíraných na základě zákona o rozhlasových a televizních poplatcích. Finančními zdroji jsou také příjmy z reklam a další podnikatelské činnosti.
- **a) Česká televize** = PO zřízena s účinností od 1. ledna 1992 zákonem o České televizi, ve znění pozdějších předpisů. Česká televize je institucí veřejné služby, provozující televizní vysílání. Jejím hlavním úkolem je tvorba a šíření televizních programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb, na celém území ČR prostřednictvím zemských vysílacích zařízení a jiných technických prostředků, a to analogově – digitálně. Touto činností, jakož i výrobou televizních pořadů, popřípadě dalšími činnostmi, poskytuje službu veřejnosti a přispívá k rozvoji kultury. Sídlem České televize je Praha 4 – Kavčí Hory. Česká televize se zapisuje do obchodního rejstříku.

Hlavní úkoly veřejné služby:

- Poskytování objektivních ověřených informací pro svobodné vytváření názorů. Přispívání k právnímu vědomí obyvatel ČR. Rozvíjení kultury obyvatel ČR. Poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel ČR.

Své úkoly Česká televize plní zejména tím, že:

- Vytváří a šíří televizní programy, popřípadě další multimediální obsah a doplňkové služby

po celém území ČR.

- Sestavuje společně s Českým rozhlasem souhrnný datový tok a odpovídá za jeho správu a jeho předání k šíření zemskou sítí vysílacích rádiových zařízení. Pořizuje zvukové a zvukově obrazové záznamy za pomoci vhodných a dostupných technologií. Vytváří, udržuje a využívá své archivní fondy. Nakupuje licence k užití záznamů audiovizuálních děl od zahraničních a tuzemských (domácích) nositelů práv a smluvně poskytuje licence k užití jí vyrobených záznamů jiným osobám v tuzemsku a v zahraničí. Podílí se na výzkumu sledovanosti mediálního trhu, analyzuje divácké ohlasy svých pořadů. V souladu s technologickým vývojem aplikuje další rozvoj ve všech oblastech televizních technologií, vyvíjí činnost v uplatnění nových vysílacích technologií. Spolupracuje s významnými kulturními, uměleckými a charitativními organizacemi. Podporuje českou filmovou tvorbu. Pečuje o profesionální a vzdělanostní rozvoj svých zaměstnanců. Zřizuje síť domácích a zahraničních zpravodajů. V oblasti zpravodajských a publicistických pořadů zajišťuje regionální vysílání prostřednictvím televizních studií pro území jejich působnosti. Poskytuje rozšiřující služby k vysílaným pořadům především prostřednictvím svých internetových stránek, vytváří a šíří teletextové vysílání a skryté titulky.
- Zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání, závazné pro Českou televizi a její zaměstnance, stanoví kodex České televize!
- Statutárním orgánem České televize je generální ředitel.

Generální ředitel: řídí činnost ČT, vydává organizační pracovní řád a další vnitřní předpisy, jedná jménem ČT, stanovuje pravidla vnitřní ekonomiky ČT.

- Generální ředitel je z výkonu své funkce odpovědný radě České televize.
- Poradním orgánem Rady České televize ve věcech kontroly hospodaření České televize je Dozorčí komise.
- Součástí ČT jsou televizní studia, která s předchozím souhlasem Rady ČT zřizuje generální ředitel, s výjimkou Televizního studia Brno a Televizního studia Ostrava, která byla zřízena a mohou být zrušena pouze zákonem.
- Televizní studia se podílejí na celostátním a regionálním vysílání. ČT se podílí na výrobě různých pořadů. Spravují rovněž archivní fondy ČT, které vznikly jejich činností. Ředitele televizního studia jmenuje a odvolává na návrh generálního ředitele ČT rada ČT. Ředitel televizního studia se řídí pokyny generálního ředitele ČT, jemuž je za činnost televizního studia odpovědný.
- Vysílání programu ČT se řídí vysílacím schématem. Od vysílacího schématu se odvozuje výrobní úkol. Oba dokumenty schvaluje generální ředitel. Pravidla a postupy, které je třeba dodržovat při vlastním vysílání, stanoví příslušný provozní řád.

- ČT jako PO hospodaří na svůj účet a odpovědnost s vlastním majetkem a svými finančními zdroji podle vnitřně stanovených pravidel v souladu s obecně platnými právními předpisy a požadavky práva Evropských společenství. ČT zodpovídá za účelné a hospodárné využívání svých finančních zdrojů a majetku.

Finančními zdroji České televize jsou zejména:

- příjmy z televizních poplatků, vybíraných dle zákona o rozhlasových a televizních poplatcích,
- příjmy z vlastní podnikatelské činnosti, která souvisí s předmětem činnosti ČT.
- ČT v souladu se zákonem o rozhlasových a televizních poplatcích vede evidenci poplatníků a domáhá se svého práva úhrady televizního poplatku.
- **b) Český rozhlas** = byl zřízen na základě zákona o Českém rozhlasu.
- STANICE: ČRo 1 - rádio Žurnál | ČRo 2 - Praha | ČRo 3 - Vltava | ČRo 6 | ČRo 7 - Radio Praha ČRo Radio Wave | ČRo Rádio Česko | ČRo Leonardo | ČRo D-dur | Regionální stanice
- Základním článkem jsou jednotlivá rozhlasová studia, která jsou zřízena buď přímo zákonem nebo na základě rozhodnutí rady Českého rozhlasu. Rada je orgánem, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu tvorby a šíření programů Českého rozhlasu. Členy Rady volí a odvolává poslanecká sněmovna. Na člena Rady se uplatňuje inkompatibilita (vzájemná neslučitelnost) a on ani osoby jemu blízké nesmějí mít žádný finanční zájem na provozování rozhlasového vysílání.
- Statutárním orgánem je generální ředitel, který je jmenován radou.
- Do pravomoci Rady náleží významná práva, jako je schvalování rozpočtu a závěrečného účtu, jmenování a odvolávání generálního ředitele a ředitele jednotlivých rozhlasových studií.

b) Provozovatelé s licenci

- Licence opravňuje jejího provozovatele k vysílání v rozhlasu za podmínek stanovených zákonem.

Vlastníkem takovéto licence může být:

- PO se sídlem na území ČR a zapsaná v obchodním rejstříku nebo FO s trvalým pobytem

na území ČR. Do obchodního rejstříku zapisuje až po udělení licence.

- Orgánem, který je oprávněn udělit licenci, je rada pro rozhlasové a televizní vysílání. Ta ji uděluje na žádost, řízení probíhá podle správního řádu. O žádosti musí být rozhodnuto do 90 dnů ode dne zahájení řízení. Žadatel pak do 30 dnů musí prohlásit, že licenci přijímá.

Licence je vydávána na dobu určitou a to:

- a) pro rozhlasové vysílání nejvýše na 6 let
- b) pro televizní vysílání nejvýše na 12 let
- Provozovatel musí zahájit vysílání do 180 dnů po nabytí právní moci u rozhlasového vysílání a do 360 dnů u televizního vysílání.
- Licence není převoditelná na jiné osoby.

c) Provozovatel s registrací

- Oprávnění k šíření vysílání na základě principu registrace se uplatňuje u vysílání:
- prostřednictvím satelitů
- prostřednictvím kabelových rozvodů
- prostřednictvím kabelových rozvodů a satelitu

Provozovatelem s registrací může být:

- PO se sídlem na území ČR a zapsaná v obchodním rejstříku nebo FO s trvalým pobytem na území ČR. Do obchodního rejstříku zapisuje až po udělení registrace.
- Orgánem oprávněným k registraci je opět rada, která zahajuje řízení na základě tzv. přihlášky provozovatele. Musí být podána vždy před zamýšleným zahájením vysílání, a to ve lhůtě nejméně 60 dnů.
Řízení opět probíhá podle správního řádu. Rada rozhodne ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení, následně vydá potvrzení. Po registraci je provozovatel oprávněn vysílat, o zahájení Radu pouze informuje (není vázán lhůtou jako u licenci).
- **Rada pro rozhlasové a televizní vysílání** je zřízena z. č. 103/1992 Sb., o Radě pro rozhlasové a televizní vysílání. Dohlíží na dodržování právních předpisů upravujících rozhlasové a televizní vysílání a dbá na nezávislost jeho provozování. Rada má 13 členů,

kteří jsou voleni poslaneckou sněmovnou na 6 let, jsou jí ze své funkce odpovědní.

- Činnost Rady zajišťuje úřad Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání.

Do působnosti Rady náleží:

- Udělování a odjímání licence; udělování pokut; vedení evidence; vedení provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání.

Rozhlasové a televizní poplatky upravuje zákon o rozhlasových a televizních poplatcích.

- Poplatky se platí z rozhlasových a televizních přijímačů, které umožňují příjem vysílání. Poplatníkem je FO nebo PO, která je držitelem rozhlasového nebo televizního přijímače. Určité osoby jsou ze zákona osvobozeny od placení poplatků, např. občané, kteří nemají na území ČR trvalý pobyt, policie ČR, Armáda ČR, BIS, Vězeňská služba ČR.
- FO platí rozhlasový poplatek z 1 rozhlasového přijímače a televizní poplatek z 1 televizního přijímače.
- Výjimkou jsou případy, kdy FO používá přijímač k podnikání, pak platí za každý přijímač.
- PO platí poplatek z každého rozhlasového i televizního přijímače. Evidenci přijímačů vede pošta, jejímž prostřednictvím je také poplatek placen. Konečnými příjemci jsou Český rozhlas nebo Česká televize.
- V případě nezaplacení poplatků má poplatník povinnost zaplatit dlužné poplatky a v případě nepřihlášení přijímače do evidence, či uvedení nepravdivých údajů také přírážku ve výši 10.000 Kč.

Ochranné autorské organizace

- **Dilia** = divadelní a literární agentura (založena r. 1949) je občanské sdružení autorů a dalších nositelů autorských práv. Hlavním předmětem její činnosti je zajišťování ochrany autorských práv. Základní činnosti DILIA se dělí na kolektivní správu a agenturu.
- **Gestor** – ochranný svaz autorský = je zájmovým neziskovým spolkem českých autorů v oblasti výtvarného umění, které spravuje pro autory právo na odměnu při opětovném prodeji originálu výtvarného uměleckého díla.
- **Integram** = občanské sdružení vykonávající kolektivní správu práv výkonných umělců a

výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů.

- **OOA -S** = ochranná organizace autorská - sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl.
- **OSA** = ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním = je spolek, který získal od ministerstva kultury ČR statut tzv. kolektivního správce s oprávněním vybírat poplatky za veřejné hudební produkce. Vede rejstřík zastupovaných autorů, kterým má část těchto poplatků zprostředkovávat jako plnění autorských práv - tzv. autorské odměny.
- Každý autor se může nechat za jednorázový poplatek 500 Kč zastupovat OSA. Ta za něj bude potom vybírat autorské odměny, budou-li někde užita jeho díla. Zastupovaný autor se může stát členem OSA, pokud jeho autorské odměny dosáhnou 4 poslední za sebou následující roky vždy nejméně 80.000 Kč, nebo v období posledních pěti let souhrnně 1.000.000 Kč.

Církvě

Vychází ze zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech.

Tento zákon upravuje:

- a) postavení církví a náboženských společností
- b) vedení veřejně přístupných seznamů registrovaných církví a náboženských společností, svazů církví a náboženských společností a PO založených registrovanou církví a náboženskou společností
- c) působnost ministerstva kultury ve věcech církví a náboženských společností.
- Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Každý má právo svobodně projevat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo společně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadů. Každý má právo změnit své náboženství nebo víru anebo být bez náboženského vyznání.
- Církví a náboženskou společností se dle zákona rozumí dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry.
- Církev a náboženská společnost vzniká dobrovolným sdružováním FO a rozhoduje o věcech spojených s vyznáváním víry, o organizaci náboženského společenství a o vytváření k tomu určených institucí.
- Vznikat a vyvíjet činnost nemůže církev a náboženská společnost, jejíž učení nebo

činnost obsahuje porušení práva nebo dosažení nějakého cíle nezákonným způsobem, zejména pokud omezuje osobní práva, rozněcuje nenávist a podporuje ji, využívá psychický nátlak, je utajována.

- Církev a společnosti na základě registrace získávají možnost učit/vyučovat náboženství na státních školách, zakládat školy, konat církevní svatební obřady, zachovávat mlčenlivost.
- Návrh na registraci církve a náboženské společnosti podávají ministerstvu kultury nejméně 3 FO, které dosáhly věku 18 let, jsou svéprávné a jsou občany ČR nebo cizinci s trvalým pobytem v ČR.
- Návrh musí obsahovat základní charakteristiku učení a poslání, zápis o založení a v originále podpisy nejméně 300 občanů hlásících se k této církvi nebo společnosti. Po registraci může církev nebo společnost zakládat i PO.
- Všechny takto registrované církve jsou zapsány v rejstříku církví a náboženských společností. (Apoštolská církev; Církev Armáda spásy; Církev bratrská; Církev Křesťanská společenství; Církev Nová naděje; Církev Nový Život; Církev řeckokatolická; Církev římskokatolická; Náboženská společnost Svědkové Jehovovi; Pravoslavná církev v českých zemích.